

Цепкало Тетяна

кандидатка філологічних наук,
доцентка

кафедри журналістики,

реклами та зв'язків з

громадськістю

Вінницького державного

педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ МЕДИЧНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ У «ВІННИЦЬКІЙ ГАЗЕТІ»

Медичні проблеми, що виникають у суспільстві в цілому або в певному регіоні зокрема, потребують нагальних рішень та активного втручання держслужбовців, науковців, лікарів і громадян для вирішення актуальних питань. Відповідно це зумовлює потребу оперативного висвітлення медичної тематики у засобах масової інформації. Регіональна періодика тут відіграє важливу роль, адже стан медицини свого краю, проблеми медичного захисту, певні загрози для свого здоров'я та життя пересічний громадянин може прочитати саме в тих виданнях, що стосуються місцевості його проживання.

Попит на регіональну інформацію задовольняють саме місцеві медіа, оскільки центральні засоби масової інформації керуються іншими пріоритетами та мають власну політику, що не співпадає з очікуваннями регіонального населення. О. Гарматій відзначає: «В межах кожного регіону мас-медіа виступають посередниками між громадянами, з одного боку, та місцевою владою, з іншого, сприяючи тим самим демократичним процесам відкритості та прозорості. Розуміння та обізнаність громадян з проблемами на місцях сприяє посиленню спроможності територіальних громад ухвалювати рішення

щодо важливих питань, а також збільшує значення мас-медіа як платформи для громадського діалогу» [1, с. 23].

«Вінницька газета» на своїх сторінках подає актуальну для Подільського краю інформацію, в тому числі й медичного спрямування. С. Нерян зауважує, що журналісти є транслятором медичних проблем, який опікується «здоров'ям кожного пересічного читача, тобто інформує про медичні проблеми, робить застереження та розповідає про нові досягнення медичної науки» [2, с. 75]. Саме медійники роблять загальний огляд стану медичного обслуговування в регіоні як у державних, так і в приватних медичних закладах, порівнюють цінову політику лікарень та знайомлять споживачів інформації з епідеміологічною ситуацією відповідно до сезонних змін.

Майже кожен номер видання «Вінницька газета» рясніє офіційними повідомленнями, звітами, рішеннями тощо. Така інформація розміщується в постійній рубриці «Офіційно». Так, у часописі такі публікації можуть стосуватися й медичних закладів. Зокрема, тут можна прочитати рішення від 13.10.2022 № 24 виконавчого комітету Вінницької міської ради «Про погодження встановлених комунальним некормеційним підприємством “Вінницький міський клінічний пологовий будинок № 2” тарифів на платні медичні послуги, що надаються населенню» (Вінницька газета. 2022. № 3 (3567). 21 січня. С. 2).

Готуючи матеріали про медичні проблеми, журналісти мають враховувати рівень особистої культури сприймання та аналізу медіатекстів читачами їхнього ЗМІ. Г. Поберезька зазначає: «Інформація може бути корисною і сприяти вирішенню медичних проблем, а інколи призводити до негативних наслідків – шкодити здоров'ю людини. Абсолютна довіра читачів до інформації, невміння її перевіряти за різними джерелами, встановлювати логічні зв'язки між розрізненими фактами, порівнювати їх та здійснювати інші

розумові прийоми може призводити до самодіагностики та самолікування» [3, с. 85]. Саме тому в часописі «Вінницька газета» медійники намагаються подавати лише достовірну та перевірену інформацію. Наприклад, публікація «Отруєння аміаком: дієві поради, які допоможуть врятувати життя на випадок хімічної атаки» (Вінницька газета. 2022. № 34 (3598). 12 серпня. С. 2), що подана від навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області. Тут читач розуміє, що інформація надана фахівцями і їй можна довіряти.

Найчастотнішою темою медичного спрямування в «Вінницькій газеті» за 2022 рік була пандемія COVID-19. Наприклад, публікація Оксани Макарової «У центрі “ЯМаріуполь” вакцинували переселенців» (Вінницька газета. 2022. № 34 (3598). 12 серпня. С. 2) з коментарями керівника центру підтримки переселенців «ЯМаріуполь» Олександра Халявінського та міського голови Маріуполя Вадима Бойченка. Софія Шеремет подає розширену замітку «COVID-19 вражає дітей: захворюваність зростає» (Вінницька газета. 2022. № 5 (3569). 4 лютого. С. 1) з коментарем директора департаменту охорони здоров'я міської ради Олександра Шиша. Також читач може знайти інформацію про переваги вакцинації від коронавірусу та офіційні дані щодо хворих, померлих та тих, хто одужав.

Повномасштабне вторгнення російських військ на територію України та поширення війни й небезпеки внесли свої корективи у принципи висвітлення медичної проблематики. На перший план після 24 лютого в регіональній газеті вийшли публікації, що стосуються безпеки громадян. Наприклад, «Дієві поради, які допоможуть врятувати життя на випадок хімічної атаки» (Вінницька газета. 2022. № 12-14 (3576-78). 1 квітня. С. 39) або «Вінницькі освітяни вчать надавати домедичну допомогу» (Вінницька газета. 2022. № 35 (3599). 19 серпня. С. 3) з коментарями директорки департаменту освіти

Вінницької міської ради Оксани Яценко та тренера з першої допомоги Юрія Марценюка. Проте ще до початку повномасштабної війни у Вінниці проводилися різні заходи, що стосувалися безпеки життєдіяльності. Зокрема, у публікації Ольги Гусак «Уроки мінної безпеки» (Вінницька газета. 2022. № 2 (3518). 13 січня. С. 3) розповідається про тренінги з попередження ризиків, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами, що проводились фахівцями Асоціації саперів України в освітніх закладах Вінницької громади.

Висвітлення волонтерської діяльності в регіональних мас-медіа також стосується медичної проблематики. Так, у «Вінницькій газеті» Сергій Петровський подає розширену замітку «Автомобіль швидкої допомоги – з Нью-Йорка» (Вінницька газета. 2022. № 34 (3598). 12 серпня. С. 1) про допомогу благодійників з-за кордону. Підтримка поранених військовослужбовців теж є темою аналізованого часопису. Зокрема, такою є публікація Володимира Котова «Пораненого бійця, який втратив зір, підтримують у вінницькому осередку УТОС» (Вінницька газета. 2022. № 16 (3580). 12 серпня. С. 4) з коментарями самого військового Павла Костенка та директора Вінницького учбово-виробничого підприємства УТОС Костянтина Ільницького.

Психологічному здоров'ю на сторінках «Вінницької газети» також приділено увагу. Так, Вінницький міський центр соціальних служб подає матеріал «Тривожність під час війни: поради вінницьких психологів, як заспокоїти себе та рідних» (Вінницька газета. 2022. № 9 (3573). 11 березня. С. 3). Ще одним прикладом є публікація Ольги Гусак «Арт-терапія для дітей-переселенців» (Вінницька газета. 2022. № 17 (3581). 22 квітня. С. 4) про заходи, що відбуваються у Територіальному центрі соціального обслуговування.

Заслуговує поваги увага до проблем людей з обмеженими можливостями у виданні «Вінницька газета». Прикладом такої інформації може бути публікація Ольги Гусак «Як працює

Інклюзивно-ресурсний центр № 2 у нових умовах» (Вінницька газета. 2022. № 6 (3570). 11 лютого. С. 2) про відкриття центру для дітей з особливими освітніми потребами. Також на сторінках цього часопису можна дізнатись про кабінет безбар'єрного доступу для жінок з інвалідністю на базі жіночої консультації Вінницького міського пологового будинку № 1 – «У Вінниці відкрився гінекологічний кабінет для жінок з інвалідністю» (Вінницька газета. 2022. № 48 (3612). 18 листопада. С. 1). Оксана Макарова подає розширену інформаційну замітку «Служба перевезення людей на візках надає послуги й переселенцям» (Вінницька газета. 2022. № 45 (3609). 28 жовтня. С. 1) з коментарями директорки Вінницького центру реабілітації «Гармонія» імені Раїси Панасюк Олени Чорнобривенко та диспетчера служби Сергія Максимова.

Окрім цього, читачі часопису «Вінницька газета» отримують повну інформацію про програму «Доступні ліки», про правила продажу рецептурних антибіотиків, про інфекційні хвороби та принципи вакцинації від них тощо. Також в одному із номерів цього видання опубліковано лист-подяку від читачки, де ветеран праці, дитина війни Тамара Наумівна Рижа дякує Омельчуку Дмитру Васильовичу за допомогу непритомній людині, що також привертає увагу читачів.

Отже, регіональне видання «Вінницька газета» подає якісні матеріали, що стосуються медичної проблематики, супроводжуючи коментарями експертів відповідних служб та організацій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гарматій О. Регіональна преса : думки читацької аудиторії. Регіональна журналістика: реалії, виклики, перспективи : матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, 15 квітня 2021 року). Тернопіль, 2021. С. 22-24.

2. Нерян С. Особливості висвітлення медичної проблематики в сучасних українських ЗМІ. Діалог : медіа-студії. 2009. № 9. С. 73-84.

3. Поберезька Г. Культура сприймання та аналізу медіатекстів популярних видань медичної тематики. Технологія і техніка друкарства. 2019. № 1 (63). С. 80-88.

УДК 316.346.237:07(477)

ЧОРНОДОН Мирослава
кандидатка наук із соціальних
комунікацій, доцентка кафедри
журналістики та соціальних
комунікацій Донецького
національного університету
імені Василя Стуса

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ СУЧАСНИХ ГЕНДЕРНИХ КОНЦЕПТІВ У РЕГІОНАЛЬНИХ МЕДІА

Актуальність теми зумовлена процесами пошуку нових концепцій та застосуванням нових підходів до вивчення гендерної концептосфери сучасної періодики для жінок і чоловіків в Україні. Вивчення гендерної концептосфери є актуальним, оскільки дозволяє виявити нові тенденції та ознаки сучасних гендерних образів, а також виявити саме новітньо створені гендерні концепти, які з'явилися в період воєнного часу. Враховуючи особливі риси гендерно маркованої періодики загалом та практичну відсутність комплексних наукових досліджень гендерної концептосфери, зокрема, виникає потреба доповнення українського журналістикознавства саме цією темою.

Концептуальне сприйняття й тлумачення гендерного поняття